

Uzasadnienie

Projekt planu ochrony rezerwatu został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z uwzględnieniem art. 20 ust. 1, 2 i 3 tej ustawy. Zakres zrealizowanych prac został dostosowany do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Rezerwat pokrywa się powierzchniowo z obszarem Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 i Dolina Dolnego Bugu PLB140001. Dla tych obszarów obowiązują plany zadań ochronnych, które zostały ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8654) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB 140001 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 9006 z późn. zm.). Plan ochrony rezerwatu przyrody Skarpa Mołżewska nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla tych obszarów, gdyż zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony rezerwatu przyrody pokrywającego się z obszarem Natura 2000 dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych, nie powinien uwzględniać jego zakresu.

W rezerwacie nie wyznacza się miejsc przeznaczonych do prowadzenia działalności, połowu ryb i innych organizmów wodnych oraz miejsc wprowadzania psów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 11, 14 i 16 ustawy o ochronie przyrody.

W rezerwacie nie wskazuje się obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej, o której mowa w art. 20 ust. 3 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Rezerwatu nie udostępnia się dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody.

W zarządzeniu nie wskazano obszarów, ani miejsc udostępnianych dla badań naukowych. Mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie, udostępnianie rezerwatu w celu prowadzenia badań naukowych może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 24 i ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie tego typu czynności gwarantuje z jednej

strony nadzór nad ich rodzajem i metodyką, zabezpieczając z drugiej strony rezerwat przed negatywnym oddziaływaniem realizowanych prac, czy też przed wykonywaniem prac badawczych, których tematyka nie wymaga ingerencji w ekosystem rezerwatu. Szeroki zakres i tematyka badań naukowych sprawia, że pełną kontrolę nad ich wpływem na rezerwat można zachować tylko poprzez rozpatrzenie indywidualnego wniosku. Nie występuje natomiast możliwość precyzyjnego zdefiniowania w planie ochrony dla wszystkich rodzajów badań jednego sposobu postępowania, który minimalizowałby ich negatywny wpływ na rezerwat.

Rezerwat został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 12 sierpnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1987 r. Nr 28, poz. 222). Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych rzadkich i chronionych gatunków roślin ciepłolubnych oraz ochrony skarpy przed erozją.

Ze względu na szczególne położenie rezerwatu na nadrzecznej skarpie, wykształciło się tutaj kilka całkowicie odmiennych zbiorowisk roślinnych, począwszy od roślinności szuwarowej, przez łąkową, okrajkową, zaroślową aż po fragmenty gdzie występują zbiorowiska leśne. O wyjątkowej różnorodności biologicznej tego obszaru świadczy także liczba gatunków roślin naczyniowych, która liczy obecnie 194 gatunki, w tym 6 zaliczonych do zagrożonych w regionie. Wśród gatunków roślin objętych ochroną należy wymienić dzwonka bolońskiego *Campanula bononiensis*, goryczkę krzyżową *Gentiana cruciata* podkolana białego *Platanthera alba* i wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*. O wysokiej bioróżnorodności rezerwatu świadczy również występowanie w nim 9 gatunków grzybów, 22 gatunków motyli, a także gniazdowanie 20 gatunków ptaków.

Na terenie rezerwatu znajduje się kluczowe stanowisko goryczki krzyżowej (w 2016 r. stwierdzono występowanie 60 osobników tego gatunku) w dolinie Bugu, a także bardzo ważne stanowisko dzwonka bolońskiego na terenie całego Mazowsza. Z innych gatunków kserotermicznych, dla których ochrony rezerwat został ustanowiony należą: wiązówka bulwkowata *Filipendula vulgaris*, poziomka twardawa *Fragaria viridis*, fiołek kosmaty *Viola hirta*, goździk kartuzek *Dianthus carthusianorum*, pierwiosnka lekarska *Primula veris*, przetacznik pagórkowy *Veronica teucrium*, koniczyna dwukłosa *Trifolium alpestre*, koniczyna pagórkowa *Trifolium montanum* i goryczel jastrzębcowaty *Picris hieracioides*.

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla rezerwatu jest sukcesja drzew i krzewów na stanowiskach roślin kserotermicznych, a także inwazja gatunków obcych, w szczególności z rodzaju niecierpek *Impatiens* i rdestowiec *Reynoutria*. W celu przeciwdziałania tym zagrożeniom konieczne jest prowadzenie działań z zakresu ochrony czynnej, mających na celu utrzymanie dotychczasowego zróżnicowania szaty roślinnej oraz najważniejszego gatunku – goryczki krzyżowej *Gentiana cruciata*. Prace obejmujące eliminację drzew i krzewów ze względu na niewielką powierzchnię 0,2 ha wydają się możliwe do przeprowadzenia pod względem technicznym. Odstąpienie od realizacji tych działań

skutkowałyby dalszemu zarastaniu tego cennego obiektu, w efekcie którego mogłoby dojść do porośnięcia całego obszaru przez grądy *Tilio-Carpinetum*, które stopniowo będą różnicować się pod względem stopnia wilgotności.

Cały obszar rezerwatu obejmuje się ochroną czynną. Z uwagi na konieczność prowadzenia działań w celu przeciwdziałania zdiagnozowanym zagrożeniom dla stanowisk roślin kserotermicznych będących celem ochrony rezerwatu, nie wyznacza się obszarów ochrony ścisłej.

Rezerwat przyrody Skarpa Mołozewska położony jest na terenie województwa mazowieckiego, w powiecie sokołowskim, w gminie Jabłonna Lacka. W sąsiedztwie rezerwatu obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jabłonna Lacka które zostało uchwalone przez Radę gminy Jabłonna Lacka Uchwałą nr XVIII/129/2000 z dnia 10 listopada 2000 r. Dokument ten nie wymaga zmiany, w związku z utrzymaniem bądź odtworzeniem właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony uznano rezerwat. Tym niemniej, w celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami wynikającym z działalności człowieka, stosownie do postanowień art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, w planie ochrony zdefiniowano ustalenia do studiów i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podstawowym zagrożeniem zewnętrznym dla rezerwatu, jest zmiana przeznaczenia obszarów graniczących z rezerwatem, obecnie użytkowanych rolniczo, a także przeprowadzenie inwestycji, które mogłyby zmienić stosunki wodne tego obszaru.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wyłożył projekt planu ochrony. Informację o przystąpieniu do sporządzania projektu planu ochrony i o wyłożeniu projektu planu ochrony zostało podane do publicznej wiadomości poprzez:

- a) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i na stronach internetowych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie obwieszczenia,
- b) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Urzędu Gminy Jabłonna Lacka,
- c) umieszczenie obwieszczenia na łamach lokalnej gazety.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do wyłożonego projektu planu.

Projekt planu ochrony został, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, przesłany Radzie Gminy Jabłonna Lacka, celem zaopiniowania. Rada Gminy pozytywnie zaopiniowała projekt zarządzenia.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu ochrony będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli rezerwatu;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez właściwą miejscowo radę gminy;
- 3) na podstawie art. 19 ust. 1 a ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa przewidzianej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 80 000 zł w przeciągu 20 lat obowiązywania planu ochrony, które wynikać będą z realizacji działań ochronnych zaprojektowanych w planie ochrony. Mogą być one finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę o finansach publicznych;

2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub/i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia z uwagi na ograniczony zakres prac jak również realizacja ich na przestrzeni 20 lat nie będą miały znaczącego wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje:

- 1) teren objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000 dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, jako specjalny obszar ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB 140001;
- 2) teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH 140011.

Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.